

***SMERNICE ZA ANALIZO TVEGANJA VPLETENOSTI
STRANKE V PRANJE DENARJA IN FINANCIRANJE
TERORIZMA***

TER

***SMERNICE ZA IDENTIFIKACIJO POLITIČNO
IZPOSTAVLJENIH OSEB***

Ljubljana, 13. 11. 2007

Na podlagi 6. in 31. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/2007) je revizijski svet Slovenskega inštituta za revizijo na svoji redni seji dne 13. novembra 2007 sprejel

SMERNICE ZA ANALIZO TVEGANJA VPLETENOSTI STRANKE V PRANJE DENARJA IN FINANCIRANJE TERORIZMA TER SMERNICE ZA IDENTIFIKACIJO POLITIČNO IZPOSTAVLJENIH OSEB

UVOD

Veljava smernic

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/2007; odslej ZPPDFT) v 6. in 31. členu določa, da morajo nadzorniki organizacij sprejeti in objaviti smernice za analizo tveganja vpletenosti stranke v pranje denarja in financiranje terorizma ter smernice za identifikacijo politično izpostavljenih oseb. Te smernice morajo revizijske družbe in samostojni revizorji (odslej revizijske družbe) upoštevati pri

1. sestavi in izvajanju notranjega akta o postopkih izvajanja ukrepov pregleda stranke ter
2. sestavi in izvajanju notranjega akta o postopkih ugotavljanja, ali je stranka politično izpostavljena oseba.

Namen smernic

Smernice opisujejo problematiko pranja denarja in financiranja terorizma ter vlogo revizijskih družb pri preprečevanju teh aktivnosti skladno z ZPPDFT. Smernice dajejo revizijskim družbam tudi usmeritve glede natančnejše opredelitve potrebnih aktivnosti v njihovih notranjih aktih, sprejetih na podlagi ZPPDFT.

Namen smernic je tudi oblikovati dobre poslovne običaje (dobro prakso) na področjih, ki niso neposredno urejena z zakonodajo, lahko pa pomembno prispevajo k večji učinkovitosti revizijskih družb na tem področju.

Pomen izrazov

Izrazi in pojmi, uporabljeni v teh smernicah, so opredeljeni v 2. in 3. členu ZPPDFT, ZRev-1 in razlagalnem slovarju elektronskega priročnika mednarodnih objav s področij revidiranja, dajanja zagotovil in etike IFAC (http://www.si-revizija.si/revizorji/dokumenti/MSR/prirocnik_medn_objav/3-Slovar/Slovar_07.pdf).

SMERNICE

Pranje denarja in financiranje terorizma potekata na mednarodni ravni, metode in tehnike njenega izvajanja pa se stalno spreminjajo. Z namenom prikrivanja izvora premoženja le-to prehaja prek različnih pravnih oseb v različnih državah, pri čemer spreminja oblike. Tako lahko tudi revizijske družbe postanejo člen v verigi pranja denarja in financiranja terorizma; s tem prežijo nanje nekatere nevarnosti, kot so

- kazenski in disciplinski ukrepi proti revizijskim družbam in posameznim pooblaščenim revizorjem,
- civilne tožbe proti revizijskim družbam in posameznim pooblaščenim revizorjem ter
- okrnitev ugleda in posledična izguba posla revizijskih družb.

Smernice pomagajo identificirati večja tveganja vpletenosti stranke v pranje denarja ali financiranje terorizma, povezana s

- strankami,
- proizvodi ali storitvami ter
- zemljepisnimi območji.

Analiza tveganja mora temeljiti na poznavanju stranke, s katero se vzpostavlja poslovno razmerje. Viri, ki jih bo revizijska družba uporabljala za pridobivanje informacij o stranki, niso predpisani in si jih izbira sama. Pri tem smiselno upošteva postopke in vrste informacij, ki jih za spoznavanje poslovanja naročnika predvidevajo pravila revidiranja, ne glede na vrsto poslovnega razmerja, ki ga revizijska družba sklepa z naročnikom.

Zaradi pomembnosti poznavanja stranke pri analizi tveganja njene vpletenosti v pranje denarja in financiranje terorizma je pomembno, kdo v revizijski družbi lahko ocenjuje s tem povezana tveganja. Revizijska družba v svojem notranjem aktu opredeli osebe, ki jim poveri izvajanje teh postopkov, pri tem pa mora upoštevati, da morajo take osebe

- poznati dejavnike tveganja vpletenosti stranke v pranje denarja in financiranje terorizma,
- razpolagati z zadostnimi podatki o stranki in dejavnosti, ki jo opravlja,
- izpolnjevati druge potrebne pogoje, ki omogočajo ustrezno poznavanje stranke in ocenjevanje tveganja njene vpletenosti v pranje denarja in financiranje terorizma.

Nekatere stranke že po svoji naravi zbujejo pri revizijskih družbah večje zaupanje kot druge, saj jih nadzirajo uradni regulatorji trga oziroma se z njihovimi vrednostnimi papirji trguje na organiziranem trgu in so zato pod budnim očesom javnosti, njihovo poslovanje pa je oziroma mora biti zaradi tega zelo pregledno (transparentno). Marsikdaj se poslovna razmerja sklepajo tudi zaradi zakonskih zahtev in niso posledica svobodne volje stranke. Tudi v takih primerih je verjetnost zlorabe poslovnega razmerja za pranje denarja ali financiranje terorizma manjša.

Stranka, v zvezi s katero je dovoljeno opraviti poenostavljen pregled, ker je tveganje njene vpletenosti v pranje denarja in financiranje terorizma neznatno, je

- pravna oseba, ki vstopa v poslovno razmerje z revizijsko družbo zaradi izvajanja zakonskega revidiranja računovodskih izkazov;
- organizacija iz 1., 2., 4., 5., 6., 7. in 8. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT ali druga istovrstna inštitucija, pod pogojem, da ima sedež v državi članici ali enakovredni tretji državi iz petega odstavka 25. člena ZPPDFT;
- državni organ, organ samoupravne lokalne skupnosti, javna agencija, javni sklad, javni zavod ali zbornica;

- družba, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu v eni ali več državah članicah v skladu z zakonodajo Skupnosti, oziroma družba s sedežem v tretji državi, s katere vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu v državi članici ali tej tretji državi, pod pogojem, da v tej tretji državi veljajo zahteve po razkritju podatkov v skladu z zakonodajo Skupnosti.

Smernice za analizo tveganja vpletenosti stranke v pranje denarja in financiranje terorizma

A) Pranje denarja

Revizijska družba mora opraviti analizo tveganja stranke pred vzpostavitvijo poslovnega razmerja ali pred izvedbo transakcije. Na podlagi opravljene analize revizijska družba postavi oceno tveganja vpletenosti stranke v pranje denarja ali financiranje terorizma. Na splošno se pri analizi presojujejo ti dejavniki, ki lahko vplivajo na tveganje:

- namen sklepanja posla,
- velikost posla oziroma obseg premoženja, ki je predmet poslovnega razmerja,
- obseg regulative oziroma raznovrstnost nadzora nad poslovanjem stranke,
- pogostost poslovnih razmerij oziroma trajanje poslovnega razmerja s stranko,
- poznavanje države in njene zakonodaje ter načina in pogostosti nadziranja stranke,
- uporaba podjetniških posrednikov ali drugih struktur, ki nimajo prave poslovne ali logične vloge pri izvajanju posla oziroma ki po nepotrebnem povečujejo zapletenost ali na drug način zmanjšujejo preglednost poslovanja, ter
- drugi dejavniki, ki bi lahko nakazovali tovrstna tveganja.

Za postavitev ustrezne ocene tveganja mora torej revizijska družba v okviru analize tveganja pridobiti zadostne informacije o navedenih dejavnikih, povezanih s stranko, ki jo ocenjuje.

Analiza tveganja se mora usmerjati v tri pomembna področja, in sicer v

1. tveganja, povezana z državo stranke (država sedeža stranke, država pretežnega poslovanja, izvajanje transakcij v državi ...),
2. tveganja, povezana z značilnostmi stranke,
3. tveganja, povezana s storitvami revizijske družbe.

Pri analizi tveganja na teh področjih je treba upoštevati:

1. Deželno tveganje
 - a) države, proti katerim so Združeni narodi ali druge mednarodne inštitucije uvedli sankcije, embargo ali druge podobne ukrepe
 - b) države, v katerih niso v veljavi standardi preprečevanja pranja denarja ali financiranja terorizma oziroma le-teh ne promovirajo
 - c) države, v katerih podpirajo ali zagotavljajo ustanavljanje terorističnih aktivnosti
 - č) države z visoko stopnjo korupcije ali kaznivih dejanj

V pomoč revizijski družbi pri presojanju deželnega tveganja so lahko

- podzakonski akti, ki določajo bolj tvegane države oziroma države, ki ne spoštujejo standardov na tem področju,

- seznam organizacij in posameznikov, ki se smatrajo za teroristične in ki jih objavljajo ustrezne mednarodne inštitucije, ter
 - seznam oziroma razvrstitve držav po prisotnosti korupcije, kot sta na primer Transparency Corruption Perception Index¹, Transparency International² ali pa dokumenti, ki jih sprejema GRECO – skupina držav, ki deluje proti korupciji v okviru Sveta Evrope³.
2. Tvegane stranke ali skupine strank
- a) Stranka, ki vzpostavlja svoja poslovna razmerja oziroma opravlja transakcije v nenavadnih okoliščinah, kot sta na primer
 - pomembna oziroma nepojasnjena lokacijska oddaljenost med sedežem naročnika in revizijske družbe ter
 - pogosto in nelogično menjavanje poslovnih partnerjev za opravljanje enake storitve.
 - b) Stranka, katere organizacijska struktura ali narava ne omogoča identifikacije pravega lastnika ali prave osebe s pomembnim kontrolnim deležem.
 - c) Stranke z intenzivnim gotovinskim poslovanjem
 - stranke, ki opravljajo storitve, vezane na denar (posredovanje ali pošiljanje denarja, menjalnice ...),
 - igralnice in drugi prireditelji iger na srečo, stavnice ter
 - stranke, katerih dejavnost ni gotovinsko intenzivna, vendar določene transakcije opravljajo z večjimi gotovinskimi zneski.
 - č) Dobrodelne ali druge neprofitne organizacije, ki nimajo organiziranega nadzora svojega poslovanja.
 - d) »Varuhi«, kot so računovodje, odvetniki, davčni svetovalci in drugi svobodni poklici, ki vzpostavljajo poslovna razmerja ali opravljajo dejavnost v imenu naročnika.
 - e) Stranka, ki pri vzpostavljanju razmerij ali opravljanju dejavnosti pritegne k delu posrednike, ki niso zavezani k spoštovanju standardov preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ter ki jih pri tem nihče ne nadzira.
 - f) Stranka, ki je politično izpostavljena oseba.
3. Tvegane storitve revizijskih družb
- Storitve revizijskih družb, ki so bolj tvegane z vidika možnosti pranja denarja, so tiste, ki se ne opravljajo zaradi zahtev zakonodaje (na primer zakona o gospodarskih družbah), temveč imajo bolj svetovalno naravo. Take storitve revizijskih družb so lahko:
- a) sodelovanje ali pomoč pri ustanavljanju podjetij,
 - b) davčno svetovanje,
 - c) računovodsko svetovanje,
 - č) pravno svetovanje in
 - d) posojanje naslovov tujim pravnim osebam.

Za določitev ocene tveganja stranke revizijska družba sprejme notranji akt, v katerem mora opredeliti tudi kazalnike (indikatorje) sumljivih transakcij pranja denarja in financiranja

¹ (<http://www.infoplease.com/ipa/A0781359.html>)

² (http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi)

³ (http://www.coe.int/t/dg1/greco/default_en.asp)

⁴ (<http://www.infoplease.com/ipa/A0781359.html>)

⁵ (http://www.transparency.org/policy_research/surveys_indices/cpi)

⁶ (http://www.coe.int/t/dg1/greco/default_en.asp)

terorizma. Pri opredeljevanju omenjenih kazalnikov so ji lahko v pomoč kazalniki, ki so priloga tem smernicam.

B) Financiranje terorizma

Obstaja kar nekaj podobnosti med gibanjem premoženja, namenjenega teroristični dejavnosti, in premoženja, ki izvira iz drugih kaznivih dejanj, saj so teroristične skupine običajno povezane z drugimi kriminalnimi združbami. Obstajata pa dve pomembni značilnosti, ki ločita premoženje, namenjeno teroristični dejavnosti, od drugega premoženja kriminalnega izvora. Ti dve razliki sta:

- Dostikrat zadostujejo za izvedbo posamičnega terorističnega dejanja že manjše vsote denarja ali drugega premoženja, kar otežuje sledenje takšnemu premoženju.
- Teroristi se lahko oskrbujejo tudi iz legalnih dohodkov, celo prostovoljnih prispevkov, zato je nemogoče postaviti mejo, ki bi jasno določala, kdaj se tako premoženje lahko opredeli kot premoženje, namenjeno financiranju terorizma.

Kot rečeno, obstajajo podobnosti in razlike v primerjavi z značilnostmi pranja denarja. Sredstva lahko izvirajo iz legalnih ali nelegalnih dejavnosti. Kadar sredstva izvirajo iz kriminalnih dejanj, se lahko tudi za ocenjevanje tveganja, povezanega s financiranjem terorizma, uporabijo metode in tehnike ter kazalniki, ki se upoštevajo pri ocenjevanju tveganja, povezanega s pranjem denarja. Zavedati se je treba, da se pri financiranju terorizma pogosteje uporabljajo manjši zneski, ki se posamič lahko ocenjujejo kot nesumljivi.

Kadar pa sredstva izvirajo iz legalnih virov, jih je zelo težko povezati s financiranjem terorizma. Dejanja so lahko javna in na zunaj videti nedolžna, predvsem kadar gre za nakup različnega blaga ali storitev, ki se kasneje lahko uporabijo v teroristične namene. Sredstva ubirajo pri financiranju terorizma povsem druge poti kot pri pranju denarja. Pomembno pa je poudariti, da ni dolžnost revizijske družbe, da ugotavlja, ali gre v posameznem primeru res za financiranje terorizma ali ne, temveč da v primeru, ko iz kakršnihkoli razlogov posumi, da bi se nekatera dejanja stranke lahko izvajala s tem namenom, o tem obvesti Urad.

Vse, kar se v teh smernicah nanaša na pranje denarja, se lahko smiselno uporablja tudi za preprečevanje financiranja terorizma, še posebej v primerih, ko se za financiranje terorizma uporabljajo nelegalno pridobljena sredstva. Pri preprečevanju financiranja terorizma pa je treba dati poudarek predvsem proučevanju

- stikov ali povezav stranke z državami, ki se ukvarjajo s financiranjem terorizma, ter
- posameznikov, ki so na listi terorističnih organizacij.

C) Notranji akti revizijske družbe

Upoštevajoč te smernice, ki se nanašajo na analizo tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, revizijske družbe pripravijo ustrezne notranje akte. Revizijska družba mora v notranjem aktu, ki bo opredeljeval postopke analiziranja tveganj vpletenosti stranke v pranje denarja in financiranje terorizma ter identificiranja politično izpostavljenih oseb, določiti najmanj

- osebe, ki so strokovno usposobljene oziroma zadolžene za izdelavo te analize,
- kriterije določanja stopnje tveganja,
- postopke in obseg skrbnega pregleda,
- pogoje, ki o(ne)mogočajo sklenitev posla,

- okoliščine, v katerih mora revizijska družba o izsledkih opravljene identifikacije poročati navzven, ter
- način in roke hranjenja dokumentacije o postavljenih ocenah tveganja in opravljenih identifikacijah.

Smernice za identifikacijo tujih politično izpostavljenih oseb

ZPPDFT opredeljuje tujo politično izpostavljeno osebo kot vsako *fizično osebo, ki deluje ali je v zadnjem letu delovala na vidnem javnem položaju ter ima stalno prebivališče v drugi državi članici ali tretji državi oziroma deluje ali je v zadnjem letu delovala na vidnem javnem položaju v drugi državi članici ali tretji državi, vključno z njenimi ožjimi družinskimi člani in ožjimi sodelavci.*

Primeri tujih politično izpostavljenih oseb so:

- a) voditelji držav, predsedniki vlad, ministri in njihovi namestniki oziroma pomočniki,
- b) izvoljeni predstavniki zakonodajnih teles,
- c) člani vrhovnih in ustavnih sodišč ter drugih sodnih organov na visoki ravni, zoper odločitve katerih, razen v izjemnih primerih, ni mogoče uporabiti rednih ali izrednih pravnih sredstev,
- č) člani računskih sodišč in svetov centralnih bank,
- d) veleposlaniki, odpravniki poslov in visoki častniki oziroma častnice oboroženih sil ter
- e) člani upravnih ali nadzornih organov podjetij, ki so v večinski lasti države.

Za ožjega družinskega člana se po ZPPDFT smatra zakonec ali zunajzakonski partner, starš, brat in sestra ter otrok in njegov zakonski ali zunajzakonski partner.

Ožji sodelavci takih oseb pa so osebe, ki imajo skupni dobiček iz premoženja ali sklenjenega poslovnega razmerja ali katere koli druge tesne poslovne stike.

Namen identifikacije politično izpostavljenih oseb je predvsem preprečevanje podkupovanja vidnejših ali pomembnejših oseb držav članic Evropske unije oziroma tretjih držav. Posledica podkupovanja so namreč neekonomske oziroma neustrezne odločitve, ki slabijo gospodarsko moč države in njen konkurenčni položaj na svetovnem trgu.

Podkupovanje uradnih oseb (sprejemanje in dajanje podkupnin) oziroma sprejemanje ali dajanje daril za nezakonito posredovanje je v Kazenskem zakoniku Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 63/94 s spremembami in dopolnitvami; odslej KZ) opredeljeno kot kaznivo dejanje (od 267. do 269a. člena), za katero je zagrožena zaporna kazen. Podkupovanje s tem tudi izpolnjuje pogoj »predhodnega kaznivega dejanja«, da se nadaljnje aktivnosti prikrivanja izvora tako pridobljenega premoženja smatrajo za pranje denarja.

Opravljanje storitev revizijskih družb fizičnim osebam je zaradi narave teh storitev redko, zato je treba pri vzpostavljanju poslovnih razmerij z njimi oziroma pri opravljanju transakcij za njih še toliko več pozornosti posvetiti naravi in namenu takih poslovnih razmerij. V ta namen mora imeti revizijska družba izdelan sistem ocenjevanja tveganj, ki ji omogoča presoditi, ali je treba opraviti predpisane postopke identificiranja politično izpostavljenih oseb. Pri tem mora upoštevati predvsem

- državljanstvo fizične osebe ter
- vrsto, namen in vrednost poslovnega razmerja ali transakcije.

Revizijska družba mora zato v notranjem aktu, ki opredeljuje način identificiranja politično izpostavljenih oseb, določiti najmanj

- okoliščine, v katerih je treba izvesti postopke identificiranja,
- osebe, ki so v revizijski družbi zadolžene za izvedbo postopkov identificiranja,
- vrsto in način pridobivanja podatkov,
- pogoje, ki o(ne)mogočajo sklenitev posla,
- okoliščine, v katerih mora revizijska družba o izsledkih opravljene identifikacije poročati navzven, ter
- način in roke hranjenja dokumentacije o opravljenih identifikacijah.

KONČNE DOLOČBE

S temi smernicami se revizijske družbe seznanijo na spletnih straneh Slovenskega inštituta za revizijo; dolžne so jih upoštevati pri izdelavi svojih notranjih aktov, slednje pa na podlagi ZPPDFT sprejeti najkasneje do 21. januarja 2008.

Marjan Mahnič
Predsednik revizijskega sveta
Slovenskega inštituta za revizijo

Priloga: KAZALNIKI PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA

Seznam kazalnikov za prepoznavanje sumljivih transakcij morajo pri svojem delu upoštevati vsi zaposleni v revizijski družbi.

Seznam kazalnikov temelji na dveh splošnih načelih: poznati svojo stranko in poznati njeno poslovanje. Prvo načelo pomeni poznavanje strankine organizacijske strukture, drugo pa poznavanje načina njenega poslovanja. Pri ugotavljanju, ali pri poslovanju posamezne stranke obstajajo razlogi za sum pranja denarja, je treba presojeti vsak kazalnik posebej in obenem več kazalnikov skupaj (če obstajajo). Obstoj enega samega kazalnika, ki kaže na to, da je transakcija sumljiva, včasih zadošča za posredovanje podatkov Uradu za preprečevanje pranja denarja, včasih pa pomeni zgolj opozorilo, da je treba transakcijo in z njo povezano stranko skrbno proučiti, da bi s tem morda odkrili še druge kazalnike.

Razlogi za sum so obstajajo pri vseh transakcijah, ki niso v skladu s strankinim načinom poslovanja, ki je pričakovan glede na strankino organizacijsko strukturo in okoliščine, v katerih je bila transakcija izvedena ali zgolj načrtovana.

Poznavanje stranke in njenega poslovanja je torej izhodišče za sklepanje, ali pri nekaterih transakcijah obstajajo razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja ali financiranja terorizma. Seznam kazalnikov ni dokončen in ga je treba sproti prilagajati novim pojavnim oblikam pranja denarja in financiranja terorizma.

Sestavni del seznama kazalnikov so tudi kazalniki, ki jih v skladu z zakonom predpiše minister, pristojen za finance.

Revizorji morajo pri svojem delu upoštevati predvsem te kazalnike za prepoznavanje sumljivih transakcij:

Splošni kazalniki

- Stranka govori ali celo prizna, da je vpletena v kazniva dejanja.
- Stranka noče, da se ji posreduje pošta na domači naslov.
- Stranka ima račune pri različnih finančnih inštitucijah na istem področju brez pravega razloga.
- Stranka je spremljana ali nadzorovana.
- Stranka kaže nenavadno veliko zanimanje za sistem organiziranosti ter za kontrole in politike njihovega izvajanja.
- Stranka je skrivnostna in nasprotuje osebnemu srečanju.
- Strankina domača ali službena telefonska številka je izklopljena ali neobstoječa.
- Stranka je vključena v posle, ki niso značilni za njeno poslovanje.
- Stranka brez posebnega razloga vztraja pri hitri izvedbi posla ali transakcije.
- Stranka je nedavno sklenila več razmerij z različnimi finančnimi inštitucijami.
- Stranka skuša vzpostaviti dobre in tesne odnose z osebjem.
- Stranka uporablja različna imena ali vzdevke in vrsto podobnih, a različnih naslovov.
- Stranka uporablja naslove poštnih predalov ali druge vrste poštnih naslovov namesto naslova ulice, kar ni običajno za obravnavani kraj ali področje.

- Stranka ponuja denar, darila ali druge nenavadne ugodnosti kot protiuslugo za izvedbo na videz nenavadne ali sumljive storitve.
- Stranka je predmet preiskave zoper kaznivo dejanje pranja denarja ali financiranja terorizma.

Poznavanje poročanja ali zahtev vodenja evidenc

- Stranka želi prepričati zaposlenega, naj ne izpolni kakšnega dokumenta, ki je potreben za izvedbo posla ali transakcije.
- Strankino poizvedovanje o zahtevah poročanja nakazuje na njeno željo po izognitvi tej obveznosti.
- Stranka zelo dobro pozna pravila o poročanju o sumljivih transakcijah.
- Stranka deluje, kot da je zelo poučena o zadevah, ki se nanašajo na pranje denarja in financiranja terorizma.
- Stranka začne sama od sebe hitro zagotavljati, da so sredstva »čista« in niso »oprana«.

Identifikacijski dokumenti

- Stranka daje dvomljive ali nejasne informacije.
- Stranka predloži navidezno neustrezne dokumente oziroma dokumente, ki dajejo videz, da so ponarejeni, prikrojeni ali nepravilni.
- Stranka se upira predložitvi osebnih dokumentov.
- Stranka predloži samo kopije osebnih dokumentov.
- Stranka poizkuša opraviti identifikacijo z drugimi dokumenti, ki niso osebni dokumenti.
- Stranka pretirano zamuja s predložitvijo dokumentov podjetja.
- Vsi identifikacijski dokumenti so izdani v tujini oziroma je njihovo verodostojnost težko preveriti.
- Vsi predloženi identifikacijski dokumenti dajejo videz, da so novi oziroma so bili pred kratkim izdani.

Gotovinske transakcije

- Stranka želi poslovati v gotovini, čeprav to ni običajno za njeno dejavnost.
- Stranka pri gotovinskih transakcijah prinaša večje vsote nepreštete denarja.
- Stranka želi od revizijske družbe, da ji hrani ali v njenem imenu nakaže večje vsote denarja.

Ekonomski razlogi

- Posel ni skladen s strankinim finančnim stanjem oziroma njenim običajnim poslovanjem.
- Posel ali transakcija ni skladen (skladna) z običajnim načinom izvajanja dejavnosti oziroma nima(ta) ekonomske vrednosti za stranko.
- Posel ali transakcija se po nepotrebnem zapleta.
- Aktivnosti stranke so neskladne s pričakovanji glede opravljanja dejavnosti.
- Posel ali transakcija vključuje (kot vmesne člene) tudi neprofitne ali dobrodelne organizacije, za kar ni pravega ekonomskega razloga.

Posel ali transakcija, ki vključuje druge države

- Stranke in druge v posel vključene stranke nimajo vidnih ali smiselnih poslovnih ali drugih povezav s Slovenijo.
- Stranka uporablja plačilna sredstva, ki so izdana v drugi državi, čeprav v tej državi ne opravlja dejavnosti oziroma ne prebiva v njej ne stalno ne začasno.
- Posel ali transakcija vključuje države, ki so znane po bančnem oziroma gospodarskem sistemu, ki posameznikom ali podjetjem omogoča visoko stopnjo tajnosti ali prikritega delovanja.

Posel ali transakcija, vezan(a) na davčne oaze (offshoring)

Vsaka fizična ali pravna oseba, ki opravlja posle ali transakcije tudi zunaj meja, mora upoštevati predvsem tele kazalnike:

- akumuliranje večjih zneskov, neskladnih z obsegom strankine poslovne aktivnosti, ki so preneseni v davčne oaze,
- posojila z jamstvom bank v davčnih oazah,
- dana ali prejeta posojila od podjetij v davčnih oazah in
- uporabo plačilnih sredstev, ki so jih izdale banke v davčnih oazah.

Kazalniki, značilni za dejavnost revidiranja in računovodenja

- Poslovanje stranke se močno razlikuje od povprečnega poslovanja v panogi.
- Stranka živi prek svojih realnih zmožnosti.
- Stranka prejema plačila iz neobičajnih virov.
- Stranka pogosto menja svoje knjigovodje oziroma računovodje.
- Stranka ni gotova glede kraja hranjenja poslovnih knjig družbe.
- Stranka v računovodskih izkazih evidentira neobstoječ ali že poravnani dolg.
- Stranka nima zaposlenih, kar ni običajno za vrsto njenega poslovanja.
- Stranka plačuje neobičajne honorarje za svetovanje v družbe s sedežem v davčnih oazah.
- Stranka neprestano posluje z izgubo, vendar njen obstoj ni ogrožen, za kar ni razumljivih razlogov.
- Posojila lastnikov stranki niso skladna z naravo poslovanja stranke.
- Pregledovanje izvornih dokumentov kaže na napake v poslovanju stranke, ki pa jih ni mogoče razbrati iz poslovnih knjig.
- Stranka plačuje (nakazuje) velike vsote denarja podrejenim ali drugače nadziranim družbam, katerih poslovanje se razlikuje od običajnega poslovanja.
- Stranka razpolaga z obsežnim osebnim in potrošniškim premoženjem (plovili, luksuznimi avtomobili, stanovanjskimi enotami in rezidencami), ki ne sodijo v običajne okvire poslovanja družbe oziroma panoge.
- Stranki zaračunavajo svoje storitve družbe ali organizacije, ki imajo sedež v državah, v katerih ni ustrezne zakonodaje za preprečevanje pranja denarja in ki so znane kot davčne oaze oziroma imajo bančni sistem, ki dovoljuje veliko tajnost strank.